

[Iruñea] Nazifaxismoaren aurkako Garaipenaren eguna / Día de la Victoria sobre el Nazifascismo

INDAR NAFARROA :: 08/05/2024

Movilizaciones en Iruñea en conmemoración del día de la Victoria contra el nazi-fascismo

Бессмертный полк - Erregimentu hilezkorra

- Aguirreburualde Loinaz, José Antonio Erreterria, 1923. 1941ean Kareliako frontean hil zen.
- Aguirregoicoa Benito, Ignacio Torrelavegan jaioa, 1923. Soraluekoa zen familia. Aberri-Gerran pilotuen eskolan eta hegazkinlaria, Izar Gorriaren ordenarekin kondekoratua. Musvee (Estonia) frontean hil zen 1944ko martxoaren 9an.
- Alcorta Orbegozo, Ambrosio Arrasate, 1923. Leningradeko langilea, AGko boluntarioa. Desmobilizatuta eta Ufan gerrillarekin bat egin zuen. 1942ko urrian hil zen Gullon destakamentuan, N. Duguino herrixkan, Smolensk eskualdean.
- Arbizu Saez de Egilaz, Luis Ordizia, 1924. AGko boluntarioa. Buruan tiro bat jaso eta Ural mendietara eramán zuten. Horren ondorioz hil zen 1946ko irailaren 1ean Avierino herrixkan, Sverdlovsk eskualdean.
- Arrizabalaga Arana, Paulino (Manuel) Eibar, 1925 , 1942 frontean desagertua.
- Asín Roma, José Luis Bilbao, 1925. Obninskeko 5. umezurztegiko ikaslea. Leningradeko 37. bokazio-eskolako ikaslea. Herri Miliziako Leningradeko Guardiako Fusilarien 2. Dibisioko 3. Fusilarien Erregimentuko boluntarioa. 1941-09-04an 1170 zenbakiko ebakuazio-ospitalera joan zen. Leningraden hil zen gaixotasun baten ondorioz. Heriotza-data ezezaguna. Hileta lekua: Piskarevskoeko hilerri oroigarria. Beste iturri batzuen arabera, 1942ko martxoaren 17an atera zuten Leningradetik.
- Astarloa Juangitu, José Sestao, 1925. AGko boluntarioa Leningraden. Aberri Gerran hil zen.
- Azula Zorondo Alfonso. Bilbao 1927. Odesa. Odesa hustean desagertu egin zen. Tbilisi 1942-44, desagertua.
- Borinaga Miranda Julio, Bilbao/ Donostia?. 1925. Odesako umezurztegiko ikaslea. Leningradeko Ingeniaritza Mekaniko Elektrikoko Fakultateko ikaslea. Herri Miliziako Leningradeko Guardiako Fusilarien 2. Dibisioko 3. Fusilarien Erregimentuko boluntarioa. 1944an batailan hila. Lurperatze lekua: Kareliako Errepublika, Olonets barrutia, Olonets hiritik gertu.
- Cadaviz, Santos, 1923 -1943 Bilbon jaioa. Odesako umezurztegiko ikaslea. Infanteriako 92. Dibisioko 203. Erregimentuko boluntarioa. 1943an batailan hila. Lurperatze-lekua: Leningradeko eskualdea, Vsevolozhsky barrutia, Nevskaya Dubrovka herria.
- Cordovilla Flores Jesús. Baracaldo 1925. Eupatoria, Stalingradeko lanbideen eskola. 1942an hiri berean hil zen aterpe batean.
- De Pedro Fresno Carlos. Bilbao 1925. 1. umezurztegiko ikaslea (Pravda or.). Leningradeko 37. bokazio-eskolako ikaslea. Herri Miliziako Leningradeko

Guardiako Fusilarien 2. Dibisioko 3. Fusilarien Erregimentuko boluntarioa. 1941-08-29an zauritua. Ospitalean. Leningradetik ebakuatua 1942ko martxoaren 17an. Beste iturri batzuen arabera, Leningraden hil zen 1942ko otsailean. Ehorzketa-lekua: ezezaguna.

● De Lafuente Villanueva, Julián Bilbao, 1925. Moskuko 12. umezurztegiko ikaslea. Leningradoko Elektrosilako langilea. 1943an batailan hila. Ehorzketa-tokia: Leningradoko eskualdea, Vsevolozhsk barrutia, Nevskaya Dubrovka herria.

● Echevarria Aranzabal, Enrique Eibar, 1923. Leningradon hila.

● Erice Lizarbe, Jesús Larraga/San Sebastián, 1924. Boluntarioa. Eromenak jota hil zen Finlandian, 1941ean preso. Gatibutze-data 1941/09/18. Atxiloketa: Svir. 1. eremua, Nástola. Ö-5945 eremu-zenbakia. Gatibutzan hil zen. Heriotza-data: 1942-04-05. Lehen mailako ehorzketa lekua: Carelia-Finlandiako RSS, Souujärv barrutia, Porosozero kokalekua, L-71 kanpamenduko hilerria.

● Frades Murga Luis. Dax (Francia) 1925 . Simon Frades Rubieraren semea. Sestaon jaioa, Alderdi Komunistako antolakuntza idazkaria izan zen. Diktadura garaian (1925) Iparraldera joan zen, eta han Baionako Alderdiko Komiteko kide izan zen. Luis, gerrako ume gisa, Kievera joan zen. Leningradeko frontean erori zen Aberriaren Gerran.

● García Blanco, Epicuro Bilbao, 1923. Obninskeko 5. umezurztegiko ikaslea. Leningradeko Itsas Eskola Teknikoko ikaslea. Herri Miliziako Leningradeko Guardiako Fusilarien 2. Dibisioko sarraskitzaileen batailoiko boluntarioa. 1942an batailan hila. Ehorzketa lekua: Leningrad eskualdea, Vsevolozhsk barrutia, Nevskaya Dubrovka herria.

● García Lacunza, Antonio Bilbao, 1924. Óbninskoye, Leningradeko frontean hil zen.

● Gómez Calleja, Francisco Bilbao, 1926. Odesako umezurztegiko ikaslea. Leningradeko 37. bokazio-eskolan ikaslea. Herri Miliziako Leningradeko Guardiako Fusilarien 2. Dibisioko 3. Fusilarien Erregimentuko boluntarioa. Zaurituta. Gosez hil zen Leningraden 1941eko irailean. Hilobia: Piskarevskoeko hilerria. Beste iturri batzuen arabera, 1942ko martxoaren 17an atera zuten Leningradetik.

● Gómez Ortega, Isaías San Miguel de Basauri, 1924. Aberri Gerran Finlandiako frontean hil zen.

● González García, José Luis Bilbao, 1923. 1942an Leningradeko frontean hil zen.

● Ibáñez Laporta , Antonio Orduña, 1924ko abenduaren 2an jaioa. Sobietar Batasuneko armadan, JVR 3 infanteriako unitatean, P3 batailoian eta zortzigarren konpainian soldadu izan zen. 1941eko urriaren 10ean harrapatu zuten, Syväri lakuan. Preso-plaka 05946/5 zen. Identifikatu gabeko gerrako presoen kontzentrazio-esparru batera bidali zuten. Ondoren, Jarjestelyleiriko (Nastola) beste esparru batera pasatu zen. Handik eraman zuten Sotasairaalan eta Uttiko ospitale militarrean. 1942ko apirilaren 29an hil zen "gosea, ahultasuna, ahultasun orokorra eta hesteetako infekzioagatik. Astenia. Enteritis "Lehen ehorzketa-lekua Finlandia, Kumi probintzia, Valkeala, Utti, ospitale militarreko hilerria 63. Ö-5946 zenbakidun hilobia, plaka.

● Inda Uranga, Juan Pasajes, 1926. Armada sobietarrarekin bat egin eta frontean hil zen 1945ean.

●●

Iribarne Robert 'Griborne'. 1918an Baionan jaioa, Robert Iribarne "Gribornek"

Bordeleko goi mailako merkataritza eskolan ikasi zuen eta 1938an Frantziako euskal pilotako txapeldun izan zen. Ehiza-pilotu gisa trebatua. II. Mundu Gerraren hasierak Oranen base zuen I-9 eskuadrillan harrapatu zuen, sargentoa zelarik. 1943an Frantzia Askera pasa zen eta 1944ko otsailean Errusian borrokatzen ari zen Normandie-Niemen ehiza-eskuadrillan sartu zen. Iribarne oso ezaguna egin zen frantziar pilotuen artean bere Yak-9 "Irrintzina" rekin. 1945eko urtarila bereziki onuragarria izan zen pilotu euskaldunarentzat, hiru Focke Wulf Fw-190 eraitsi baitzituen. Zortea 1945eko otsailaren 11n amaitu zitzaion Zinfenen (Ekialdeko Prusia), etsaien lurraldean Yak-3 batekin hegan egiten zuela. Lau aireko garaipen lortu zituen, eta beste hiru gehiago lankidetzan. Frantziako Domina Militarra, Croix de Guerre, Aberri Gerraren Ordena eta Izar Gorriaren Ordena jaso zituen. Iribarneri eskainitako memoriala dago Itxason, bere izena daraman aerodromo txikiaren ondoan.

● Iriondo Echandia, Juan José Portugalete, 1923. Odesako umezurztegiko ikaslea. Leningradeko bokazio-eskolako ikaslea. NKVDko Barne Tropen Fusilari Motorizatuen 21. Dibisioko Infanteriako 6. Erregimentuko boluntarioa. 1941-12-21ean zauritua. 991 ospitalean sendatu ondoren, 189. Infanteria Dibisioko (Leningradoko Fusilarien 6. Dibisio zaharra, Herri Miliziakoa (Oktyabrsky barrutia) Infanteria Erregimentuaren itzultzaile bihurtu zen. "Leningradaren defentsagatik" (1943ko abuztuaren 22an), "Adorearengatik" (1943ko irailaren 14an) dominak irabazi zituen. 1943an batailan hila. Ehorzketa lekua: Leningrad eskualdea, Vsevolozhsk barrutia, Nevskaya Dubrovka herria. Beste iturri batzuen arabera, 1944ko otsailaren 12an hil zen Estoniako SSEko lurraldean. Lurperatze lekua: Veski herria.

● Laparra Octavio, José María Bilbao, 1924. Obninsk-eko 5. umezurztegiko ikaslea. Leningradeko bokazio-eskola bateko ikaslea. Guardiako Leningradeko Herri Miliziako 3. Dibisioko Infanteriako 3. Erregimentuko boluntarioa (Petrograd barrutia). 1941-08-30ean zauritua. Ospitalean sendatu ondoren, Infanteriako 71. dibisioko (Kareliako Frontea) Infanteriako Erregimentuko 367. komunikazio enpresako telefonista bihurtu zen. Izar Gorriaren Ordenarekin kondekoratua (1942/08/07). 1943ko urtarrilaren 15ean batailan hila. Ehorzketa lekua: Leningrad eskualdea, Mginsky barrutia, Sinyavinsky herria, Gontovaya Lipka herria. Berriro lurperatuak: Leningrad eskualdea, Kirov barrutia, Sinyavino herrixka, hobi komuna.

● Larrañaga Muniategui, José Luis Eibar 27-3-1924. "Errusiako ume"etako bat zen eta Borisoglebskeko (Voronez) Hegaldi Eskolan izena emanda zegoen. Suban ibaiaren gaineko aireko borrokan parte hartu zuen 1943ko udaberrian, 591 IAP erregimentuarekin hegan eginez. Etsaien bost hegazkin eraitsi zituen, 1943ko maiatzaren 2an borrokan hil zenean. Sarjentu pilotua 193 IAP erregimentuetan, 302 IAD Ehiza-Dibisioa, 4. Ehiza-Aireko Taldea eta 591 IAP. "Izar Gorriaren" domina eman zioten.

● Larrañeta Gil, Salvador Bilbao, 1923. Kareliako frontean hil zen 1941ean.

● López Llanos, Pedro Bilbao, 1923. Moskuko umezurztegi bateko ikaslea. Leningradeko 1. tren-eskolako ikaslea. Leningradeko Herri Miliziaren 3. Dibisioko Infanteriako 3. Erregimentuko boluntarioa. 1941-08-11n zauritua. Ospitalean sendatu ondoren, Infanteriako 314. dibisioko (Kareliako Fronteko 7. Armadako Hegoaldeko Talde Eragilea) Infanteriako 1076. errejimenduan parte hartu zuen. 1942-11-07an batailan hila. Hileta lekua: Leningrad eskualdea, Mginsky barrutia,

Verkhnyaya Nazia herrixka.

● Moro Delgado, Ignacio Bilbao, 1924. Leningrad, 1941

● Nieto Arguedas, Pedro Bilbao, 1924. Leningrad, 1941

● Ochoa Díaz, Antonio Bilbao, 1923. Armada Gorriko boluntarioa eta Herri Milizien Dibisioko borrokalari brigadista izan zen. Leningrad hiria defendatzen hil zen 1941ean.

●●

Ortiz Urrutia, José María Portugalete 1923. Leningradeko Electrosila fabrikako soldatzailea, Armada Gorriko boluntarioa, 1941ean Kareliako frontean hil zena.

● Peña Cano, Marcelino La Arboleda, 1923. Obninsk-eko 5. umezurztegiko ikaslea. Leningradeko itsas eskola teknikoko ikaslea. Leningradeko Herri Miliziako Fusilarien 4. Dibisioko boluntarioa (Dzerzhinsky barrutia). 1941ean batailan hila. Ehorzketa lekua: Leningrad eskualdea, Vsevolozhsk barrutia, Nevskaya Dubrovka herria.

●●

Peña Ontoria, Martín Basauri, 1923. Gerrako haurra, Odesara iritsi zen eta gero Leningradera 1937an. SESBen, Arte eta Lanbide Eskolan graduatu zen eta Elektrosilako lantegian lan egin zuen. Boluntario gisa izena eman zuen eta Herri Miliziako Leningradoko Fusilarien 3. Dibisioko Vyborskeko 3. Erregimentuan amaitu zuen. 1941eko abuztuaren 7an, 40. muinoan izandako erasoan, 3. erregimentuko konpainia batek filandiarren su etengabea jasan zuen eta erabat suntsitua izan zen. Borroka horretatik itzuli ez zirenen artean Martin Peña zegoen.

● Pérez Alvarez, Teodoro Bilbao, 1925. Obninskeko 5. umezurztegiko ikaslea. Leningradeko 37. bokazio-eskolako ikaslea. Herri Miliziako Leningradoko Guardiako Fusilarien 2. Dibisioko 3. Fusilarien Erregimentuko boluntarioa. Leningraden hil zen 1942ko urtarrilean. Hileta lekua: San Petersburgo, Piskarevskoyeko hilerria. Beste iturri batzuen arabera, 1942ko martxoaren 17an atera zuten Leningradetik.

● Pérez Gómez, Manuel Las Carreras, 1923. Obninsk-eko 5. umezurztegiko ikaslea. Ehoketako langilea Elektrosilaren lantegian, Leningraden. Leningradeko Herri Miliziako 2. dibisioko boluntarioa (Moskuko eskualdea). 1941eko abuztuaren 16an batailan hila. Ehorzketa lekua: Kareliako Errepublika, Olonets barrutia, Syandeba herriaren ingurua.

● Pérez Pérez, Aurelio. 1923 Bilbon jaioa. Obninskeko 5. umezurztegiko ikaslea. Leningradeko 37. bokazio-eskolako ikaslea. Herri Miliziako Leningradeko Guardiako Fusilarien 2. Dibisioko 3. Fusilarien Erregimentuko boluntarioa. Leningraden hil zen 1942ko urtarrilean. Ez dakigu non lurperatu zuten.

● Renovales Ballesteros, Manuel Bilbao, 1923. Leningrad, 1942

● Rial Naviero, Ramón Pasajes, 1924. Leningrad, 1941

● Rivas Astorga, Arsenio Bilbao, 1924. Leningrad, ?

● Ruiz Ibarruri, Rubén Somorrosto, 1920. Sobietar Batasuneko heroia, metrailadore konpainia baten tenientea Borisov hiritik gertu. Larri zauritua izan zen Berezina ibaiaren gaineko zubi batean sobietar erregimentu baten erretiratzea defendatzen ari zelarik. Hala ere, zauriak sendatu ahal izan zituen eta 1942ko udan Guardiako 35. dibisioan zegoen Stalingradeko frontera joan zen. Abuztuaren 24an, dibisioko komandantea hil egin zen tren geltokiaren kontrako alemaniar erasoari aurre egiten saiatzen ari zenean. Rubenen hartu zuen sekzioaren agintea. Kontraeraso batean

larri zauritu zuten hurrengo egunean, eta ospitale militar batera eraman zuten.

● Irailaren 4an hil zen, peritonitisak jota. 1942ko urriaren 22an Bandera Gorriaren Ordenarekin eta kapitain mailarekin kondekoratu zuten. 1956ko abuztuaren 23ko SESBeko Sobiet Goreneko Presidiumaren Dekretuz, Ruben Ruiz Ibarruri Guardiako Kapitainak Sobietar Batasuneko Heroi titulua jaso zuen (hil ondoren) Aberri Gerra Handian nazien inbaditzaileen aurkako borrokan izan zuen heroismoagatik. Hasieran, Srednyaya Akhtuba herrixkan lurperatu zuten. Ondoren, 1948ko azaroaren 2an, heroi ausartaren gorpuzkiak berriro lurperatu zituzten Stalingrad hirian (orain Volgograd), Borrokalari Erorien Plazan.

● Salazar Arustechegui, Jesús Bilbao, 1923. Moskuko 7. umezurztegiko ikaslea. Leningradeko Elektrosila lantegiko langilea. Leningradeko Herri Miliziako Fusilarien 4. Dibisioko boluntarioa (Dzerzhinsky barrutia). 1943an hil zen borrokan. Lurperatze lekua: Petrodvorets.

● Uribe Galdeano, Jose Antonio. Baracaldo 1920. Ehiza-dibisioko 36. IADko eta 101. IAPeko 3. IAP erregimentuetako teniente pilotuak etsaien hiru hegazkin bota zituen (Ju-87, Khsh-129 eta FV-190). Aireko gudu batean hil zen 1943ko abenduaren 15ean, Trostenkan (Ukraina). E.R. Ordena eta Aberri Gerra Ordenarekin konderatua.

● Ustarroz-Calonje Benito. 1914an jaio zen Castejonen. 1938an, aukeraketa zehatz baten ondoren, kadeteen 4. taldean sartu zuten, Kirovabad hirian pilotu espainiarrak prestatzeko bereziki sortutako abiazio-eskolan ikasteko, Azerbaijango SESn. 1942ko maiatzean, Benito NKVDko brigada berezi batekin elkartu zen hamar herrikiderekin. Urrian paraxutean jaurti zuten, berrogeita hamar partisanorekin batera, Leningrado eskualdeko linea alemaniarren atzetik. Taldeak arrakasta handiz jardun zuen 1943ko martxora arte, 14 tren suntsituz. Haien artean, baja ugari gertatu eta hiru bakarrik itzuli ziren sobietarren lerroetara. Benito ez zegoen haien artean. Aberri Gerra Handiaren Ordena eta kemenaren domina eman zizkioten.

● Valdés Rementeria Ramón. Deusto 1910. Partidorik gabe, merkataritza-ontzidiko pilotua. "Cabo de San Agustín" itsas-ontzian etorri zen SESBera. Odesako André Martí, Kharkov eta Rostov ontzioletako langilea eta Armada Gorriko boluntarioa. Alderdian sartzeko eskaera 1942ko abenduaren 30ean egin zuen, frontera bidalia izateko bezperan. 1943ko martxoaren 14an hil zen, Novorosiisk fronteko lerrora itzultzean.

● Vela Ortega, Alejo Bilbao, 1923. Leningradeko Boluntarioen 3. Erregimentuan alistatu zen, Etsaiaren aurkako liskar batean hil zen 1941eko irailaren 13an Leningraden.

● Velasco Zarate, Cayetano Bilbao, 1924. 1. umezurztegiko ikaslea (Pravda herria). Leningradeko 37. bokazio-eskolako ikaslea. Herri Miliziako Infanteriako 6. Dibisioko (Oktyabrsky barrutia) auto-enpresako boluntarioa. Ospitalean, 1941eko azaroaren 6an. Tuberkulosiak jota hil zen 1942ko martxoaren 26an. Hileta lekua: San Petersburg, Piskarevskoye hilerria.